

Nízké platy

Domovům pro seniory odcházejí zaměstnanci. Omezují péči

25.04.2017 18:20 Rozhovor

Domovy pro seniory a handicapované ohrožuje nedostatek personálu, varují zdravotnické odbory i zaměstnavatelé. Kvůli nízkým dotacím od státu prý pečovatelky a pečovatelé berou okolo osmnácti nebo devatenácti tisíc hrubého a raději odcházejí pracovat za vyšší mzdu do průmyslových zón. "Na to, co by mělo být součástí té péče, například doprovod k lékaři, procházky, aktivizační činnost, individuální přístup, nejsou pracovníci. Jejich činnost se omezuje na zajištění základních funkcí, hygienu, oblékání, polohování," říká prezident Asociace poskytovatelů sociálních služeb Jiří Horecký.

Ze sociálních služeb, například z domovů pro seniory nebo handicapované, podle vašich údajů odešlo od podzimu sedm až devět tisíc zaměstnanců. Proč?

Důvodem jsou platové podmínky, kdy v řadě regionů pracují za průměrný plat, který se u třísměnného provozu pohybuje mezi sedmnácti až osmnácti tisíc hrubého. A oni dostávají od obchodních řetězců nabídky ve výši dvacet až dvacet pět tisíc za dvousměnný provoz. Navíc ta nabízená práce není tak psychicky a fyzicky náročná, nemusejí se například starat o nemocné a nemohoucí lidi. Takže odcházejí a noví nepřicházejí, protože dostanou na trhu práce lepší odměnu než v sociálních službách. Celkem se jedná zhruba o deset procent všech zaměstnanců v těchto službách, ale je jich potřeba daleko více, protože nemohoucích lidí přibývá.

A to odcházejí sestry nebo techničtí zaměstnanci?

Největší problém je u pečovatelek a pečovatelů. To jsou ti, kdo dělají základní obslužnou činnost. Evidujeme i nedostatek sester, ale ten není tak zásadní.

A má to nějaký konkrétní dopad na klienty těch domovů?

Má, a hned několik. Dochází ke snižování míst pro klienty v pobytových službách. V terénních službách nemohou pečovatelky tak často docházet. Služba se kvůli tomu - často v rozporu se zákonem - omezuje na naprosté minimum. Protože na to, co by mělo být součástí té péče, například doprovod k lékaři, procházky, aktivizační činnost, individuální přístup, nejsou pracovníci. Jejich činnost se omezuje na zajištění základních funkcí, hygienu, oblékání, polohování. Dochází samozřejmě také k přetěžování zaměstnanců, protože je jich méně na větší počet obyvatel domovů. Kritické to bude v letních měsících, kdy nastanou dovolené.

Ministerstvo práce teď předložilo návrh, podle kterého se mají zvýšit tarifní platy u pečovatelů o 5,1 procenta a u ostatních zaměstnanců, například uklízeček nebo kuchařek, o 9,4 procenta. To je navýšení zhruba o sedm set až tisíc korun. Vy s tím moc nesouhlasíte. Proč?

Ministerstvo přišlo až na základě naší tiskové zprávy s vyjádřením, že k němu dojde. My jsme ale minulý týden na jednání s předsedou vlády Bohuslavem Sobotkou zjistili, že toto navýšení není moc jisté. Že zkrátka není jisté, že k němu dojde, protože není finanční krytí k tomuto návrhu. Samozřejmě bychom proti němu nebyli, nejsme proti němu. Ale to navýšení se týká základního, nikoliv průměrného platu. Ten základ se v sociálních službách pohybuje od devíti do dvanácti tisíc. Takže se třeba někomu zvedne hrubá mzda z osmnácti na devatenáct tisíc, ale někdo mu nabídne dvacet pět tisíc, tak stejně bude mít velkou motivaci odejít. Takže my navrhuje, aby se lidé v sociálních službách dostali do stejných tarifních tabulek jako zdravotní sestry, a to navýšení by pak bylo alespoň dva tisíce.

Na kolik by to vyšlo veřejné rozpočty?

Zhruba na 1,2 miliardy ve druhém pololetí. Ministerstvo práce tvrdí, že dvě stě milionů má, takže ministerstvo financí by muselo uvolnit jednu miliardu korun. Nebo by ministerstvo práce muselo najít jiné rezervy.

Takže celoročně by to bylo nějakých 2,5 miliardy?

Přesně tak.

Jak dopadla jednání s panem premiérem ohledně tohoto vašeho požadavku?

To se uskutečnilo po několikaměsíčních odkladech minulý týden. Pan premiér slíbil, že tento bod předloží na jednání vlády, ale že na něj není z kapitoly ministerstva práce a sociálních věcí finanční krytí. Doporučil nám, abychom o tom šli jednat s ministrem financí, což nám přišlo trochu úsměvné, protože jsme jednali s předsedou vlády, který řídí vložku jako kolektivní orgán a že by o tom měl jednat spíše on nebo paní ministryně práce Michaela Marksová. Nikoliv aby tam posílal nás, zaměstnavatele a odbory. Takže jsme nabyli dojmu, že nic není jisté a že to není úplná priorita. Z toho důvodu teď upozorňujeme na možné dopady veřejnost.

A jaké ty dopady tedy mohou být?

Pokud se nenajdou peníze, tak v letních měsících dojde k nedostatku pracovníků. Vláda totiž deklarovala už v únoru nebo březnu, že by mohlo od července dojít k nějakému navýšení. Ti lidé na to čekají ve své současné práci jenom proto, že by jim od července mohl vzrůst plat.

Pokud k tomu dojde až k prvnímu lednu, a to možná, tak ti, co váhají, odejdou. Bude pak nejenom problematické zajistit provoz.

Takže by se škrtila místa v domovech pro seniory a handicapované?

Ano, musely by se snížit kapacity. Terénní služby přímo doma by odmítaly nové klienty a omezovaly práci u stávajících.

Foto: ČTK , PICTURE ALLIANCE/Oliver Berg

Autor: [Pavel Cechl](#)